

ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА РАДА

Пленарне засідання сорок восьмої позачергової сесії восьмого скликання

Р І Ш Е Н Н Я

25 грудня 2025 року

№ 1103

Про Звернення депутатів Полтавської обласної ради до приватного акціонерного товариства «Укргідроенерго» щодо необхідності співфінансування робіт з укріплення берегів Кременчуцького водосховища на території Полтавської області

Керуючись частиною другою статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», частиною другою статті 2, пунктами 3, 5, 6 частини другої статті 19 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад», з метою залучення приватного акціонерного товариства «Укргідроенерго» до співфінансування берегоукріплювальних робіт на Кременчуцькому водосховищі та забезпечення захисту прибережних територій Полтавської області,

ОБЛАСНА РАДА ВИРІШИЛА:

1. Прийняти Звернення депутатів Полтавської обласної ради до приватного акціонерного товариства «Укргідроенерго» щодо необхідності співфінансування робіт з укріплення берегів Кременчуцького водосховища на території Полтавської області, що додається на 3 аркушах.

2. Надіслати Звернення депутатів Полтавської обласної ради на адресу приватного акціонерного товариства «Укргідроенерго».

Голова обласної ради

Олександр БІЛЕНЬКИЙ

ЗВЕРНЕННЯ

депутатів Полтавської обласної ради до приватного акціонерного товариства «Укргідроенерго» щодо необхідності співфінансування робіт з укріплення берегів Кременчуцького водосховища на території Полтавської області

Депутати Полтавської обласної ради, представники водогосподарських організацій, органів місцевого самоврядування стурбовані ситуацією, яка склалась внаслідок процесів розмиву і руйнування берегів, захисних споруд та споруд берегоукріплення, об'єктів нерухомості на Кременчуцькому водосховищі в межах Полтавщини.

Кременчуцьке водосховище є важливим елементом гідроенергетичної системи України та відіграє ключову роль у забезпеченні енергетичної безпеки держави. Водночас багаторічна експлуатація водосховища, зміни гідрологічного режиму, а також вплив природних і техногенних факторів призвели до активних процесів руйнування берегової лінії, зсувів ґрунту, підтоплення прибережних територій та втрати земель, зокрема сільськогосподарського призначення.

За інформацією Черкаського управління захисних масивів дніпровських водосховищ, яке здійснює моніторинг переформування берегів і гідрогеологічного стану прибережних зон Кременчуцького водосховища, довжина берегової лінії водойми в межах Полтавської області становить 156,2 км.

Береги, що зазнають руйнування під дією вітрових хвиль, розташовані у межах Кременчуцького району (в районі с. Мозоліївка, с. Пронозівка, с. Васьківка, с-ща Градизьк, с. Максимівка), характеризуються найбільшою інтенсивністю переформування в масштабах всього водосховища.

Протягом останніх трьох років поспіль на Кременчуцькому водосховищі відбувається форсування рівнів води, тобто перевищенні позначки нормально підпертого рівня від 81,00 м БС до 81,48 м БС.

Протягом минулого року середня величина розмиву абразійних берегів водосховища в межах Полтавської області становила 2,0 м, найбільша – 7,2 м. Втрати земельних угідь внаслідок переформування берегів водосховища за останній рік склали 3,97 га.

На сьогодні потребує негайного захисту близько 44 км берега водойми.

Першочергово необхідно завершити роботи на наступних об'єктах кріплення, де існує незавершене будівництво.

1. В межах с. Мозоліївка Градизької селищної територіальної громади Кременчуцького району Полтавської області. В зону ризику обрушення потрапили земельні угіддя, будівлі, присадибні ділянки жителів села. Вода впритул підійшла до старого кладовища, рештки поховань разом із кручею падають у воду.

В поточному році за кошти державного бюджету (9 817,52 тис. грн) планується завершити роботи по першій черзі будівництва об'єкту «Берегоукріплювальні заходи на Кременчуцькому водосховищі в районі с. Мозоліївка Глобинського району».

Роботи на вищезгаданому об'єкті проводилися у 2011 – 2024 роках за кошти Державного бюджету (44 824,815 тис. грн.), фонду охорони навколишнього природного середовища Полтавської області (далі – ОФОНПС) (42 624,405 тис. грн) та місцевого бюджету (200,0 тис. грн) практично захищено 2,0 км берега.

Очікувана вартість будівництва другої черги об'єкту довжиною 2,5 км складає 109,2 млн грн.

2. В межах с. Пронозівка Кременчуцького району Полтавської області зруйнована круча наблизилась до присадибних ділянок та житлових будинків.

Не повністю реалізованим залишився захід «Захист берега Кременчуцького водосховища біля с. Пронозівка Глобинського району Полтавської області від ерозії». Проведено роботи по кріпленню берега від його руйнування на ділянці довжиною 1,79 км. На ці заходи з Державного бюджету та ОФОНПС виділено 4 119,6 тис. грн. Проте 0,472 км в межах населеного пункту потребує термінового захисту.

Орієнтовна вартість робіт в поточних цінах складає 14 038,6 тис. грн.

3. Від водної стихії зазнала значних руйнувань ділянка берега в районі с. Васьківка та район Кагамлицької затоки, загальною довжиною близько 3,7 км.

Проектно-кошторисна документація на дані види робіт відсутня.

Враховуючи усереднену вартість берегоукріплювальних робіт, очікувана вартість будівництва сягатиме 160 млн грн.

4. Особливої уваги потребує ділянка берега поблизу гори Пивиха Глобинського району, що відноситься до природного заповідника місцевого значення, довжиною близько 2,3 км.

У 2008 році за рахунок коштів Державного бюджету (1,7 млн грн) виготовлено проектно-кошторисну документацію по об'єкту «Берегозакріплювальні заходи на Кременчуцькому водосховищі в районі селища Градизьк для захисту Державного геологічного пам'ятника гори «Пивиха» Глобинського району. I черга» та закріплено 0,365 км берегової лінії. Незахищеною залишилася ділянка берега довжиною 0,835 км.

У 2025 році з Державного бюджету на коригування робочого проекту виділено 669 тис. грн з метою завершення робіт в наступному році.

5. Для повного захисту природного заповідника необхідно реалізувати природоохоронний захід «Берегоукріплення Кременчуцького водосховища від с. Максимівка Кременчуцького району в напрямку гори «Пивиха», I черга».

В поточному році за кошти виконавчого комітету Піщанської сільської ради виготовлено робочий проект по вищезгаданому об'єкту будівництва. Дана проектна документація отримала позитивний експертний звіт, який включає в себе висновок з оцінки впливу на довкілля.

Загальна довжина ділянок кріплення становить 1,445 км. Вартість робіт складає 139 447,788 тис. грн.

6. За даними Черкаського управління захисних масивів дніпровських водосховищ руйнування зазнає близько 3,0 км берега в районі в с. Максимівка Кременчуцького району Полтавської області.

Очікувана вартість будівництва близько 100 млн грн.

Тривале у часі будівництво призводить до постійного збільшення його вартості, понесення додаткових витрат на перерахунки кошторисної документації та коригування проєктів.

Враховуючи збитки, які щороку завдаються державі через втрати Полтавських чорноземів і те, що дана водойма є єдиним джерелом питного водопостачання для м. Кременчук, питання захисту берегів Кременчуцького водосховища є доволі актуальним та потребує негайного вирішення.

Починаючи з 1985 року за кошти Державного бюджету (46,3 млн грн), ОФОНПС (45,8 млн грн) та кошти місцевих громад (2,3 млн грн) виконані берегоукріплювальні заходи на окремих ділянках Кременчуцького водосховища загальною протяжністю 13,6 км. Але цього недостатньо для вирішення проблеми.

Полтавська обласна рада, у межах наявних повноважень, вживає заходів щодо планування та реалізації робіт з берегоукріплення. Однак масштаб проблеми потребує залучення додаткових ресурсів та консолідованої участі всіх зацікавлених сторін, зокрема суб'єкта господарювання, діяльність якого безпосередньо пов'язана з експлуатацією Кременчуцького водосховища.

Враховуючи вищевикладене, керуючись принципами соціальної відповідальності бізнесу та партнерства між органами місцевого самоврядування і стратегічними підприємствами держави, депутати Полтавської обласної ради звертаються з проханням розглянути можливість співфінансування робіт з укріплення берегів Кременчуцького водосховища на території Полтавської області, а також участі фахівців приватного акціонерного товариства «Укргідроенерго» у розробці та реалізації відповідних проєктних рішень.

Сподіваємося на конструктивний діалог, взаєморозуміння та плідну співпрацю для вирішення цієї важливої для регіону та держави проблеми.

***Прийнято на пленарному засіданні
сорок восьмої позачергової сесії
обласної ради восьмого скликання
25 грудня 2025 року***